Arıcılık Sektöründe Yardım

Giriş

Avrupalı arıcılar yüksek üretim maliyetleri, üçüncü ülkelerden ithal edilen ürünlerin getirdiği güçlü rekabet ortamı, arı kolonilerinde yaşanan kayıplar, hastalıklar, iklim riskleri, artan kirlilik gibi bir dizi sorunla karşı karşıya bulunurken; AB, dünyanın en büyük bal üreticisi olmasına rağmen, net bal ithalatçısı olmaya devam etmektedir.

Dolayısıyla AB'de bal ve diğer arıcılık ürünlerinin üretilmesi ve pazarlanmasına yönelik genel şartların iyileştirilmesi amacıyla AB tarafında bu konuda bir adım atılmasına ciddi ölçüde ihtiyaç duyulmuştur. AB'nin mali desteği sayesinde, arıcılık sektörü arıcılık yapılan çiftliklerini kurmak veya modernize etmek suretiyle önemli bir gelişme kaydetmiş ve bu durum da sektörün rekabet gücünün iyileşmesine ve artmasına yol açmıştır.

Arıcılara yönelik Avrupa programları yarı-geçimlik çiftliklerin geliştirilmesi, genç çiftçilerin faaliyete başlaması veya arıcılık ürünlerinin üretimi ve pazarlamasına yönelik şartların iyileştirilmesi hususlarını içermektedir. Bu programlara erişim sağlamak suretiyle arıcılar gerek iç piyasada gerekse ihracat piyasalarında rekabetçi ürünler elde etmek için faaliyetlerini geliştirmek üzere onaylanmış biyolojik malzeme, arı kovanları ve modern arıcılık ekipmanları satın alabilmektedir.

Arıcılıkta yardım programı gönüllülük esasına dayanmasına karşın, bütün Üye Devletler bu programı son yıllarda uygulamaktadır.

Tedbirler

Programların amacı, üretime ilişkin genel şartların ve Avrupa Birliği içinde arıcılık ürünlerinin pazarlanmasına yönelik iyileştirilmeler yapılmasıdır. Üye Devletler, arıcı birliklerine danışarak sekiz uygun tedbire başvurabilir. Bu tedbirler şöyledir:

1. Arıcılara ve arıcı örgütlerine teknik destek;
2. Arı kovanı istilacıları ve hastalıklarla, özellikle de *varroasis* ile mücadele;
3. Yaylacılığın rasyonalizasyonu;
4. Arıcılık ürünlerinin analizi için laboratuvarları desteklemeye yönelik tedbirler;
5. Kovanların yeniden doldurulması;
6. Uygulamalı araştırma programları;
7. Piyasa izleme;
8. Piyasadaki ürün potansiyelinden faydalanmak amacıyla ürün kalitesini iyileştirme.

Birlik katkısı, Üye Devletlerin karşıladığı giderlerin %50'sine denk gelmektedir. Programdan yararlanmaya hak kazanabilmek için sektöre ilişkin bir çalışmanın, yani, güvenilir bir belirleme yöntemi ile doğrulanan ve kovanların toplam sayısını kapsayan üç yıl süreli bir ulusal programın hazırlanması gerekmektedir. Bununla birlikte Üye Devletlerin Avrupa Komisyonu'na programın her tedbirine ilişkin performans göstergelerinin değerlendirilmesi ile ulaşılan sonuçları ve harcama özetini içeren yıllık bir uygulama raporunu sunmaları da şarttır.

Bütçe

2017-2019 programı kapsamında, 28 AB Üye Devletindeki ulusal arıcılık programları için 216 milyon Avroluk bir harcama yapılacaktır. 2014-2016 dönemi için tahsis edilen fon ile karşılaştırıldığında %9'luk bir artış söz konusudur. Bütçenin yarısı AB bütçesinden gelecek olup diğer yarısı Üye Devletler tarafından karşılanacaktır.

Sonuç

Son üç program boyunca, bütün Üye Devletler, ulusal arıcılık programlarını uygulamış olup, Birlik fonlarının %92'sinden fazlası kullanılmıştır.

Tablo 1: Arıcılıkta Avrupa Birliği fonlarının tahsisi ve kullanımı

	2013 arıcılık yılı 2011-2013 programları	**2014 arıcılık yılı 2014-2016 programları**	**2015 arıcılık yılı 2014-2016 programları**
Her arıcılık yılı için kullanılabilecek Birlik fonları (avro)	32.000.000	33.100.000	33.100.000
Üye Devletler tarafından kullanılan Birlik fonlarının tutarı, (avro)	29.160.781	30.430.265	30.874.274
Kullanım oranı	%91	%92	%93

Kaynak: Avrupa Komisyonu